

Klara Eskilsson
Jordbruksverket
jordbruksverket@jordbruksverket.se

Remissvar över kompletterande obligatoriskt samråd av "Förslag till ändring av Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2021:10 med tillhörande konsekvensanalys och konsekvensutredning"

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats inkomma med synpunkter på ovan rubricerade remiss och önskar framföra följande.

Sammanfattning

Tre dokument ingår i samrådet

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:10) om biosäkerhetsåtgärder samt anmälan och övervakning av djursjukdomar och smittämnen (saknr K12) med tillhörande Kompletterande konsekvensutredning och särskild konsekvensanalys.

Enbart följande bestämmelser ingår i samrådet:

- En ändring i 4 kap 6 § punkt 5 (inlagd hänvisning till bilaga 7)
- 4 kap. 8–10 §§,
- 6 kap 2–3 §§
- bilaga 7

Sammanfattningsvis är SVA positiva till fortsatt provtagning och övervakning av de i bilaga 7 angivna sjukdomarna. SVA vill dock framhålla att de föreslagna förändringarna avseende provtagningstidpunkter kommer att få stora konsekvenser vilka beskrivs nedan. För SVA handlar det bland annat om arbetet med tillsyn och uppföljningar som avsevärt försvåras samt att användandet av e-tjänsten försvåras eller kräver kostsamma anpassningar. SVA ser gärna att en diskussion myndigheterna emellan förs om detta. Ytterligare specifika synpunkter på föreskriftsförslaget och den kompletterande konsekvensutredningen presenteras nedan. SVA har inga synpunkter på den särskilda konsekvensanalysen.

Specifika synpunkter

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:10) om biosäkerhetsåtgärder samt anmälan och övervakning av djursjukdomar och smittämnen

4 Kap. 9 §

I denna paragraf saknas en anvisning om hur många prover som kläckerierna ska ta. Godkända kläckerier och fjäderfäanläggningar i 4 kap. 10 § hänvisas till bilaga II del 1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2035 för instruktioner, men för de kläckerier som omfattas av 4 § 2 saknas detaljerade instruktioner. SVA bedömer att det finns en risk att kläckerierna som omfattas av 4 kap 9 § kan komma att ta alltför få prov om detta inte regleras.

Bilaga 7. Program för övervakning av sjukdomar (4 kap. 8 §)

En generell kommentar avseende bilaga 7 så som den är utformad i föreskriftsförslaget är att den är svåröverskådlig och försvårar för den som omfattas av föreskriften att se vilka prover och undersökningar som ska ske och när. SVA anser att det är viktigt att det är lätt för djurhållare, veterinärer som ska kontrollera att provtagning skett och andra som på olika sätt berörs av föreskriften att få en överblick över provtagningsprogrammet. SVA rekommenderar därför att Jordbruksverket, efter att ha tagit del av våra synpunkter nedan, överväger att ändra och tydliggöra provtagningsstidpunkter i tabellform i föreskriftens bilaga. Det är då lämpligt med en tabell för höns och en tabell för kalkon.

Avseende de föreslagna provtagningsstidpunkterna ser SVA att dessa kommer att avsevärt försvåra, och i vissa fall helt omöjliggöra, tillsyn och uppföljning av provtagningarna i programmet:

Samtliga provtagningsstidpunkter i förslaget är exakt angivna och det anges inget tidsintervall i föreskriften inom vilken proverna kan tas. Exempelvis kan föreskriften läsas som att prover ska tas exakt var 90:e dag. SVA anser därför att provtagningsstidpunkterna i föreskriften behöver förtydligas med vilket intervall som är godkänt.

Tidsangivelse ”Vid värpstart”; SVA är införstådda med att Jordbruksverkets intention med den föreslagna formuleringen är att ta hänsyn till olika hybriders värpstart samt närma sig vad som står i den engelska versionen av EU-lagstiftningen. Formuleringen ”vid värpstart” är dock olycklig då den exempelvis öppnar för

subjektiva tolkningar av när värpprocenten är tillräcklig hög för att räknas som värpstart och omöjliggör tillsyn och uppföljning. Observera att en variabel tidpunkt för värpstart påverkar tidpunkten för samtliga följande provtagningar, som förslaget är skrivet. De tidpunkter som ingår i nuvarande program (24 respektive 32 veckor) är, och har under mycket lång tid, varit representativa för tidpunkten för värpstart och SVA är därför av uppfattningen att dessa tidpunkter bör behållas. Att observera är även att den föreslagna provtagningen avseende EDS är inlagd vid 24 veckors ålder i förslaget och inte vid värpstart.

Tidsangivelse ”därefter var 90:e dag”; SVA anser, till skillnad från Jordbruksverket, att bytet från dagens formulering var tolfte vecka till var 90:e dag kan få i dagsläget svåröverskådliga konsekvenser. För aktörer som ansvarar för de anläggningar som omfattas av 4 § 1 och 3 så är det troligtvis enklare att lägga in planerade provtagningar med fasta veckointervall än att räkna på när den 90:e dagen efter föregående provtagning infaller. SVA:s e-tjänst har utvecklats för att planera, beställa och övervaka provtagningar utifrån provtagning fasta veckor. En förändring skulle göra användandet av e-tjänsten mycket svårare eller kräva kostsamma anpassningar. Att provtagning måste ske senast den 90:e dagen öppnar även för frågan vad konsekvenserna blir för flocken om proverna inte tas senast den 90:e dagen. Jordbruksverket anger i konsekvensutredningen att ” Enligt artikel 269 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 får medlemsstaterna tillämpa ytterligare åtgärder eller åtgärder som är strängare än de som fastställs i samma förordning vad gäller övervakning i syfte att upptäcka förekomst av sjukdom.” Vi anser att en skärpning/förtydligande av provtagningsveckor lever upp till ett sådant krav och därför borde kunna användas i stället för formuleringarna ”vid värpstart” och senast ”den 90:e dagen”. 12 veckor utgör 84 dagar varför provtagning enligt 12v +/- 1 vecka bör vara förenligt med EU-lagstiftningen. SVA föreslår därför att behålla formuleringen var tolfte vecka framför var 90:e dag.

SVA har inga synpunkter på

- 4 kap 6 § punkt 5
- 4 kap. 8 § och 10 §
- 6 kap 2-3 §§

Kompletterande konsekvensutredning

Sid 4 och 5. Övervakning av sjukdomar

SVA anser att det för tydlighetens skull är viktigt att vid varje tillfälle salmonella och mykoplasma nämns i konsekvensutredningen specificeras exakt vilken salmonella respektive mykoplasma som avses.

I övrigt så önskar SVA informera om att en taxonomisk omgruppering och namnändring av mykoplasma antogs internationellt för några år sedan. SVA genomför under 2024 namnbyte för samtliga arter som SVA erbjuder diagnostik för i enlighet med gällande namn i LPSN - List of Prokaryotic names with Standing in Nomenclature (<https://lpsn.dsmz.de/>). För de i programmet relevanta arterna förtydligas nämnändringen här under :

Gammalt namn	Nytt namn
<i>Mycoplasma synoviae</i>	<i>Mycoplasmopsis synoviae</i>
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	<i>Mycoplasmoides gallisepticum</i>
<i>Mycoplasma meleagridis</i>	<i>Mycoplasmopsis meleagridis</i>

Sida 7. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.

Jordbruksverket uppskattar att främst stora företag kommer omfattas av regleringen och det nämns att ”Dessa anläggningar tillhör cirka tio olika företag av varierande storlek.” I dagens hönshälsoprogram ingår sju företag. Frågan som infinner sig är därför om Jordbruksverket har identifierat företag som kommer att omfattas av programmet framöver men som inte gör det idag. De främsta konsekvenserna av regleringen får de företag som ej tidigare har omfattats av hönshälsoprogrammet och vi bedömer att det är oerhört viktigt att Jordbruksverket identifierar och informerar dessa företag i god tid innan föreskriften träder i kraft. Även SVA behöver information om nya företag i programmet i god tid. (Se även kommentar avseende ”Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför...” nedan)

Sid 7 Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför

SVA önskar framhålla att Jordbruksverkets sammanfattande slutsats att färre anläggningar kommer att omfattas, på grund av den införda storleksgränsen för anläggningarna, inte per automatik är korrekt. Som SVA framfört i tidigare obligatoriskt samråd (svar daterat 2023-06-22) och remissvar (daterat 2023-09-20) har det även vid tillämpningen av nuvarande hönshälsoprogram funnits en

storleksgräns då alla kläckerier som producerar mer än 50 000 daggamla kycklingar per år (höns och kalkon) och alla anläggningar med avelsfjäderfä som levererar kläckägg till dessa kläckerier omfattats. Som anges ovan finns en diskrepans mellan antalet företag som ingår i dagens program och Jordbruksverkets uppskattning. SVA rekommenderar därför att Jordbruksverket förtydligar konsekvensutredningen och anger om något företag (och i så fall hur många) som inte omfattas av dagens föreskrift kommer att omfattas av de kommande föreskrifterna.

SVA vill också understryka att förändringar angående provtagningstidpunkter som de är skrivna kommer leda till merarbete för uppföljning av programmet. Det kommer också för SVA:s del leda till kostnader för IT-utveckling för anpassning av e-tjänsten. Omfattningen av båda dessa ökade kostnader är svåra/omöjliga att uppskatta.

Särskild konsekvensanalys

SVA har inga synpunkter